

Crisi total del Govern de la República

L'opinió unànime dels grups antifeixistes és que ha de formar-se un govern semblant a l'anterior Largo Caballero n'ha estat encarregat pel President Azaña

La primera notícia
VALENCIA, 15. — EL GOVERN HA DIMISSIT TOTALMENT.
LES GESTIONS PER A RESOLURE LA CRISI HAN COMENÇAT A PRIMERES HORES DEL MATÍ. LES CONSULTES HAN COMENÇAT A LES 9.45.

L. Caballero encarregat de formar Govern
València, 15. — A les dues menys deu minuts de la tarda ha arribat al Palau de la Capitania el senyor Largo Caballero, el qual ha dit als periodistes:

— He estat cridat pel President i vindré.
Acabada la seva consulta amb el senyor Azaña, a un quart de tres, ha manifestat això que segueix:
— He estat encarregat de formar Govern i vaig a intentar-ho amb tots els elements que constitueixen el Govern anterior. Em refereixo, és clar, a partits.
Un periodista li ha preguntat: — Considero fàcil la solució? — Largo Caballero ha respost: — Ni fàcil ni difícil. Jo sóc com un obrer. M'han encarregat un treball i vaig a intentar fer-ho aviat i bé.

Arriben Coromines i Irujo
A les dotze i vint ha arribat a la Capitania general el ministre sense cartera Irujo, del Partit Nacionalista Basco. Ha dit que acudia cridat pel President i que suposava que era per

PERE COROMINES

tats d'origen personal, mitjançant un major i més freqüent contacte amb les Corts de la República.
En el futur, a més de donar encara un major impuls a l'execució i organització de tots els recursos militars del país, haurà de prestar-se una singular atenció a les repercussions internacionals de la guerra. Pel que fa a l'especial representació de la minoria d'Esquerra Republicana, aquesta ha de significar el desig que els Govern de València, de Barcelona i de Bilbao, es prestin mutu i eficaç auxili, per a resoldre tots els conflictes que sorgeixin, en la vigilització de cada un d'aquests cosos afavoreix tota la República i la debilitació de qualsevol d'ells perjudica tothom.

La C. N. T. va per primera vegada a consulta

Més tard la consulta evacuada a continuació pel President de la República, l'ha feta el representant de la C. N. T., l'organització de la qual ha acudit ara, per primera vegada a les consultes presidencials.
En representació de l'organització sindical confederal, ha acudit el secretari del Comitè Nacional, Marian R. Vazquez, el qual ha romàs un quart d'hora al despatx del senyor Azaña.

La nostra consulta — ha dit als informadors el secretari de la CNT — és un govern que tingui base sindical i presidit indiscutiblement per Largo Caballero del qual formen part totes les organitzacions obreres i que es mantingui el bloc de lluita antifeixista. No siguem ni absolutament responsables de la crisi que s'ha produït i que considerem impropriedat. Per això declinem responsabilitat per les derivacions que pogués tenir aquesta crisi, tant a l'àmbit nacional com internacional. La considerem impropriedat.

— Llavors no es tracta d'un Govern exclusivament sindical? — Demanem, com he dit, el manteniment del bloc antifeixista. Nosaltres no exclouem ningú. El qui no vulgui formar part del Govern que no en formi; però per la nostra part no oprimem cap entorpidiment. Volem, com dic, un Govern semblant a l'actual.

— Creieu que la solució serà ràpida? — Així ho desitjo. Ja he dit que la crisi m'ha semblat impropriedat i entenc que la solució ha d'èsser ràpida, tant per l'aspecte dels fronts com per l'ordre internacional que sens dubte especula amb la nostra situació en aquest moment.

Després del secretari de la CNT ha evacuat la consulta amb el senyor Azaña el president del Consell Nacional d'Esquerra Republicana, Salvador Guzmán.

— La meua consulta — ha dit — ha

estat que procedeix un Govern de la mateixa composició que l'actual. Que tingui una política decidida en matèria d'ordre públic, de reconstrucció econòmica i en el qual es doni la circumstància de que es trobin a la mateixa mà els comandaments de Guerra, Marina i Aire.

No pensem en cap persona; en tèmim prou en el qual participin totes les forces del Front Popular, i demanem que aquest Govern es presenti amb més freqüència a les Corts del que ho feia l'actual.

El P. Comunista ha aconsellat la formació d'un Govern presidit per un socialista

Hem parlat amb un representant del "bureau" polític del Partit Comunista, el qual ens ha exposat el contingut de la consulta evacuada pel secretari general de l'organització.

— El nostre Partit ha aconsellat — ens ha dit — un Govern presidit per un socialista en el qual participin totes les forces del Front Popular sense exclusió de les organitzacions sindicals. Govern que representi la unitat de totes les forces antifeixistes, que sigui una política que pugui basar-se en tres punts fonamentals:

Primer, política de guerra que permeti l'organització de totes les forces a tots els fronts sobre la base de l'Exèrcit Popular acabat amb les accions particulars, organització de l'E. M. i del Comandament únic, depuració dels comandaments militars i ascens i premi a aquells comandaments militars que s'hagin distingit en la lluita.

Una política econòmica que permeti al govern fer front a les necessitats de la guerra fent que passen al seu control totes les indústries que per haver estat abandonades pels seus amos o per estar aquests fora o ésser considerats facciosos, es troben poc intel·ligentment governades; la planificació i organització de les indústries i la direcció del govern; planificació i direcció de la producció i creació d'un Consell nacional per al mateix; respecte als petits industrials i comerciants.

En el camp prohibit d'expropiacions que no siguin fetes pel Govern i realitzar una política de valoració dels productes agrícoles i el seu preu mínim. Centralització de tot el comerç d'importació i exportació en el Govern i en el solament sigui el ministre de Finances el que pugui disposar de divises.

En tercer lloc, una política d'ordre públic a la reraguarda tenint a les seves mans el Govern la vigilància de fronteres, ports, camins i carreteres i a l'interior de la ciutat.

A això es reduïren els nostres desigs sobre política del nou Govern

— ha acabat dient-nos l'altitud dirigent comunista.
Posteriorment hem esbrinat que el Partit Comunista veuria amb grat que la Presidència del nou Govern recaigués en qualsevol dels tres ministres del Gabinet dimitit següents: Negrín, Prieto o Alvarez del Vayo.

Alvarez del Vayo evacua la seva consulta

València, 14. — La conferència entre la representació de l'Executiva del Partit Socialista i el senyor Largo Caballero, ha durat fins a dos quarts de sis de la tarda.

Cap dels que integren l'esmentada Executiva no feren declaracions als informadors.

Immediatament es personaren al despatx del President, Josep Díaz, Pere Checa i Manuel Delicado, membres del Comitè Central del Partit Comunista.

A les 5.50, arribava a la Presidència el ministre d'Estat, senyor Alvarez del Vayo.

Després d'evacuar la consulta amb el cap del Govern, es reuní al seu domicili la Comissió Executiva del Partit Socialista.

LES CONSULTES

El president de les Corts

El primer d'arribar per tal de conferenciar amb el cap de l'Estat és el President de les Corts, senyor Martine Barrio, el qual no ha volgut fer cap manifestació als periodistes en sortir d'evacuar la seva consulta.

A les 10.40 ha entrat al despatx presidencial el senyor Giral, ministre sense cartera, el qual dui la representació de «Esquerra Republicana». La conferència ha estat molt breu, ja que amb prou feines ha durat un quart d'hora.

L'ex-president del Consell, en trobar-se amb els informadors, s'ha limitat a dir:

«Es tracta de la visita que acostumo de fer cada dia al senyor Azaña. No passa res.»

Manuel Cordero, del P. S. O. E.: «He recomanat un Govern del Front Popular»

Després hi ha acudit Manuel Cordero, representant del Partit Socialista. N'ha sortit a les 11.20.

En ésser interrogat pels periodistes ha respost, titubejant:

En aquests moments... Però, què hi farem, puc dir-los que he llunyat al President de la República una nota en recomanem la formació d'un Govern de Front Popular en el qual tinguin representació totes les forces antifeixistes, i he insistit molt particularment en la necessitat d'un canvi absolut en la política de Governació.

El P. Comunista també aconsella la formació d'un Govern del Front Popular

Immediatament de sortir Cordero ha arribat el secretari general del Partit Comunista, Josep Díaz, el qual en sortir, a les 11.40, ha manifestat als periodistes que en nom del seu partit havia aconsellat la formació d'un Govern de Front Popular, amb aportacions sindicals, per tal que hi siguin representats en ell totes les forces antifeixistes.

A les dotze menys cinc minuts ha entrat a evacuar la seva consulta, en nom de l'Executiva de la UGT, el secretari general interí, Pasqual Tomás.

«Si L. Caballero no figura en aquest Govern la U. G. T. no té res a fer-hi»

A les dotze i vint ha abandonat la Presidència el vice-secretari de la UGT en funcions de secretari, Pasqual Tomás, qui ha dit que la seva consulta havia estat la següent:

«Un Govern presidit per Largo Caballero i del qual formen part les mateixes fraccions i partits que figuren en l'actual, sense que cap en quedi allunyat».

«La UGT recolzava una altra persona que no sigui Largo Caballero?» ha preguntat un informador.

«No no. Si Largo Caballero no figura en aquest Govern, la UGT no té res a fer-hi».

La nota d'Esquerra Republicana de Catalunya

A tres quarts de dues han sortit junts els senyors Coromines i Irujo, i cada un d'ells ha facilitat una nota escrita sobre la seva consulta.

Consulta del senyor Pere Coromines.

«Estant com estaven representades al Govern dimissionari totes les forces del Front Popular Antifeixista, no pot cercar-se la solució de la crisi en la substitució d'uns grups per altres, sinó en la conveniència de renovar el Ministeri per obviar el desgast que, en tota combinació d'aquestes ha de sofrir en temps de tanta responsabilitat i nerviosisme».

El nou Govern ha de constituir-se, doncs, amb tots els elements del Front Popular antifeixista, bo i procurant reduir en el possible les representacions, perquè, en realitat, la força de cap grup al Gabinet, no depèn del nombre de llurs representants, sinó de les masses que té al país. Qualsevol que sigui la solució que s'adopti, convindrà vigilar-la i satisfer-la a les dificultats.

LLEIALTAT!

Tothom parla de lleialtat. Tothom exigeix dels altres una cordialitat, una comprensió, un esperit de convivència. Bé. Nosaltres hi estem d'acord. I no creiem que, per la nostra banda, hàgim conculcat aquesta necessitat d'ésser lleials, d'ésser comprensius, d'ésser cordials. Hem dit, quan ha vingut als suprens interessos de la guerra i la revolució, el que calia dir. Hem callat, en altres ocasions, aquelles coses que hem considerat que havien de calar-se. Mai, però, no hem posat l'enyà al foc, ni hem procurat escindir, per cap sentit, el front popular antifeixista. I mai hem renunciat a la nostra posició que és la mateixa posició de sempre: catalanistes, republicans, esquerristes, democràtics.

Pot dir tothom igual? Pot afirmar tothom que ha procedit amb lleialtat i que ha sacrificat els seus punts de vista en benefici de l'objectiu comú? No. Rotundament, no. Molts partits i molts grups han fet política. Han fet política com mai. Com si no hi hagués una guerra. Com si estiguéssim en plena campanya electoral. Cadascú ha tirat aigua al seu molí. Cadascú ha procurat nodrir els seus rengles, encara que fos amb gent de dubtosa procedència o — pitjor — encara — de procedència prou coneguda.

No hi ha hagut, per part de tots, la lleialtat necessària. Per això — com subratllava Angel Pestana — no hi ha hagut unitat, ni hi ha hagut convivència. Sense lleialtat no és possible una cosa ni l'altra.

Per que parlem així? Perquè hem llegit unes notes a «Acràcia», un periòdic anarquista de Lleida, en les quals diu: «Enemigos de la República somos nosotros. Pero ello precisamente nos induce a desear la victoria del pueblo, porque vemos en la República democrática el mayor enemigo que pueda tener la libertad».

En què quedem? No ha dit recentment García Oliver que l'única solució espanyola era la solució democràtica? No ha estat, precisament, la República democràtica la que ha fet sublevar els feixistes? No han estat perseguits els republicans i els democràtics pel sol fet d'ésser republicans i ésser democràtics?

Es que potser, amb la victòria antifeixista, ha de predominar un sector o un altre? No és més lògic suposar que al final d'aquesta guerra s'implantarà a Espanya un règim de tolerància i de llibertat, que serà el resum i l'índex de tots els ideals que ara han lluitat conjuntament?

Confessem que ja ens roda el cap: que no sabem en quin món vivim. Cal ésser sincer i lleial. Algu lluita al costat nostre contra la mateixa República? Si és així cal saber les intencions dels aliats que tenim. I cal dir-los, sobretot, perquè demà no afirmem que els hem enganyat, que no hem estat sincers, que no hem estat lleials, que nosaltres lluitem per la REPÚBLICA DEMOCRÀTICA, per una República d'ampli contingut social, que sintetitzi les aspiracions de les masses treballadores. Res més. Ni res menys.

«Enemigos de la República somos nosotros; pero ello precisamente nos induce a desear la victoria del pueblo, porque vemos en la República democrática el mayor enemigo que actualmente puede tener la libertad.»

De «Acràcia», de Lleida

El Consell de la Generalitat examina la situació en què es troben alguns Ajuntaments

EL GOVERN DECLARA IL·LEGALS TOTS ELS QUE NO ESTIGUIN CONSTITUÏTS SEGONS EL DECRET DEL 9 D'OCTUBRE DEL 1934 I EXIGIRÀ RESPONSABILITATS ALS QUE HAGIN DESTITUÏT AJUNTAMENTS

Minuts després de les sis de la tarda d'ahir el Consell de la Generalitat es reuní en sessió ordinària. Hi assistiren tots els Consellers, presidits per l'honorable senyor Lluís Companys.

En donar-se per acabat el Consell, a les vuit del vespre, els periodistes interrogaren el Conseller Vidella, el qual manifestà que la reunió havia estat dedicada a la provació de diversos assumptes de tràmit, i especialment estudiada la situació de diversos ajuntaments de Catalunya, que no s'han constituït.

Un periodista preguntà al Conseller d'Obreres Públiques si havia estat tractat quelcom relatiu a la crisi del Govern de la República, i el senyor Vidella digué que el President Companys havia fet una exposició de la situació política general.

EL PRESIDENT COMPANYS

A un quart de nou, en retirar-se a la Residència, el President Companys fou saludat pels periodistes, i els confirmà que havien estat aprovats diversos decrets, la llista dels quals, seria facilitada en una nota. Digué també que el Consell s'havia ocupat de la decisió de diversos ajuntaments que encara no estan constituïts, i d'altres que, per la violència dels fets passats han canviat llur fesomia.

«Es necessari — afegí — que tots compleixin el decret de la Generalitat el qual fa referència a llur constitució».

Acabà manifestant que el Consell es reunirà, normalment tots els dimecres i dissabtes en caràcter ordinari, i que ho farien extraor-

dinàriament sempre que es cregués necessari.

REFERÈNCIA DE LA REUNIO

El Gabinet de Premsa de la Presidència facilità la següent nota de referència del Consell:

«S'han aprovat, entre altres, els següents decrets».

Un Decret de Presidència que es refereix a l'Aeronàutica Civil de la Generalitat.

Altres de Finances de transferència de crèdits i concedint crèdits extraordinaris a diversos Consellers.

Un altre de Governació que es refereix a la segregació del barri de Sant Ramon del terme municipal de Portell.

El Govern de la Generalitat en la reunió d'ahir ha examinat la situació en què es troben alguns Ajuntaments de Catalunya. Aquests, en la seva constitució no responen ni a la lletra ni a l'esperit del Decret de data 9 d'octubre del 36 aprovat pel Consell de la Generalitat. A la vegada en alguns pobles de Catalunya en els darrers dies i producte dels últims esdeveniments subversius, de forma violenta s'han destituït Ajuntaments i se n'han constituït d'altres que res no tenen a veure amb el Decret esmentat.

El Consell de la Generalitat «declara il·legal tots els Ajuntaments que no estiguin constituïts segons el Decret vigent i sense perjudici d'escarment responsabilitats als qui hagin destituït Ajuntaments i format altres d'ilegals cursant les disposicions oportunes als encarregats de l'Ordre Públic perquè facin complir totes les disposicions del Consell de la Generalitat».

antena Els fets que vindran

Arreu hem pogut constatar la vivíssima impressió que ha causat el manifest d'Esquerra Republicana de Catalunya, en el qual es detallen els antecedents de la subversió del 3 de maig.

Els comentaristes remarquen la sinceritat i la claredat que ha emparat el partit majoritari i el partit de la democràcia catalana.

El document ha recollit totes les simpaties de l'opinió perquè en ell es demostra, per a tots, que l'incident de la Telefunken no passa d'ésser això, un incident, i que les causes de la rebel·lió vénen de lluny.

El monòleg al qual fa referència l'esmentat manifest ha estat trencat i volem creure que definitivament. No era possible per més temps suportar, sota una pretesa discreció, una campanya d'odi i d'exercicis. Deu mesos de literatura excitant. Deu mesos de fer veure a determinades masses que el perill contrarevolucionari soljava per tot arreu i que calia evitar-lo per evitar la provocació que calia evitar.

Discreció? «Quan s'ha administrat aquesta virtut? Sempre s'ha parlat de discreció després d'haver insultat, després d'haver denunciat l'existència de manobres que mai no existiren».

En aquests deu mesos no hi ha hagut una política de contrast a Catalunya. No hi ha hagut oposició. Hem viscut sota el monòleg justament evocat per E. R. de C.

I per això hem arribat on som. Per això s'ha causat un immens mal a la guerra i a la mateixa revolució.

Perquè no hi ha hagut una actitud contrastadora, les coses han anat cada dia de mal en pitjor. S'han silenciats afers escandalosos, s'han silenciats crí-

tics.

Perquè no hi ha hagut una actitud contrastadora, les coses han anat cada dia de mal en pitjor. S'han silenciats afers escandalosos, s'han silenciats crí-

tics.

(Passa a la pàgina 4)

D'Itàlia arriben, fa dies, paraules misteriosament amenaçadores. Les escriuen els periòdics més acostats a Mussolini. Les pronuncia el «Duce» mateix.

«Per què em demanen encara paraules? No us semblen prou eloqüents els fets? Els de demà encara ho seran més.» Així ha parlat Mussolini, a l'acabament de la revista anomenada de l'Imperi, celebrada a Roma.

«Quins seran els fets, tan eloqüents, que Mussolini anuncia? No hi ha cap dubte que es tracta de fets de caràcter internacional».

Una correspondència tramesa de Roma estant a «Le Temps», de París — i reproduïda en gran part per la informació d'Agència facilitada a la nostra Premsa — exposa la hipòtesi que un dels principals fets alludits pel dictador feixista és la retirada d'Itàlia de la Societat de Nacions.

Aquesta retirada, però, seria sens dubte el pròleg de nous fets, els fets greus que, segons el «Giornale d'Italia», han de passar a Europa.

Es claríssim que Mussolini recorre, una vegada més, als seus acostumats mètodes d'intimidació. Com que aquests mètodes li han donat bon resultat en ocasions passades, els torna a posar en pràctica davant la present situació europea.

Fracassada la finalitat que es persegüia amb el «gentlemen's agreement», l'oposició anglo-italiana s'ha reproduït en termes inquietants. Mussolini veu que en aquestes condicions, la conquesta d'Etiòpia no passa d'ésser precària i que el gran problema de la Mediterrània és més viu que mai.

A darrers de mes han de reunir-se a Ginebra el Consell i la Societat de Nacions. Quina actitud adoptarà davant el cas, no resolt encara, d'Etiòpia? Mesos ençà era parlava d'una fórmula que facilités el reconeixement de la conquesta. Avui, però, la impressió general és que un tal reconeixement no serà fet. En aquest cas hom creu que Itàlia es retirarà definitivament de Ginebra tot donant un cop de porta ben fort.

Fora ja oficialment de la Societat de Nacions, Itàlia es trobaria més lligada que mai a Alemanya. L'eix Berlín-Roma uniria amb nova força les dues rodes cabdals d'aquest mecanisme de la Societat de Nacions feixistes, mogut per Mussolini i Hitler.

Els fets previstos pel programa del «Duce» i del «Fuehrer», són fets que portarien a una agudització dels conflictes internacionals i probablement a la guerra europea. De la claredat i de l'energia d'Anglaterra i de França depèn que els fets preparats quedin en projecte. Ni Roma ni Berlín no donaran certats, si teneu la certesa que els seran contestats. Ja no haurien donat el cop d'Espanya, si no haguessin vist que els el deixarien donar impunement.

Els fets que vindran podrien ésser, doncs, molt diferents dels que preparen les dictadures. Per compte de l'apoteosi, trobaran potser el sepulcre.

A. ROVIRA I VIRGILI

La Crisi del Govern de la República

(Ve de la 1ra. pàgina)

nyors Negrin, Prieto o Besteiro, amb la cooperació de totes les organitzacions polítiques i sindicals que accepten les bases assentades.

Com a indicacions específiques, crec obligat fer-ne dos en aquest moment. La primera és la necessitat de procedir amb totes aquelles garanties i restriccions que exigeixen la guerra i l'ordre públic, al restabliment del règim constitucional de llibertat de consciència i de cultes. El desviament ben lamentable de sectors o organismes eclesiàstics en la seva gestió no autoritza, segons el meu parer, per a perllonar l'actual estat de fets a tot el territori litoral d'Euscadi. Considero, a més, respectuós per a altres criteris, que silenciar el programa amb la finalitat de no resoldre, pot constituir un greu dany per a la República, de manera singular en la seva política exterior.

La segona indicació, és referir-se a Catalunya. Els republicans catalans haurien preferit una intervenció anterior i eficaç en ajut de la Generalitat a que el govern de la República assumís la direcció de l'ordre públic.

Es mes, ja en la tolerància directa d'aquestes atribucions, entenc que és deure inajornable del govern que es formi la liquidació a fons del problema que pertorba la vida catalana, i escometre amb fermesa les causes del desordre i la subversió, sigui circumstancial o endèmica, per tal de restituir a la normalitat aquell país, i tornar a la seva Autonomia l'exercici de la facultat, que sols transitoriament ha passat a mans de l'Estat, i deixar-lo en condicions de major eficiència, amb l'objecte que rendeixi totes les grans possibilitats de què és capaç per a la guerra i la República.

La nota de la C. N. T.

València, 14. — La C.N.T. ha facilitat la següent nota:

«Requerido el Comité Nacional de la C.N.T. (Confederación Nacional del Trabajo) por el Excmo. Sr. Presidente de la República, para evacuar consulta sobre la crisis política planteada, manifiesta su criterio condensado en lo siguiente:

Cap a la formació del nou Govern

Els punts del Partit Comunista

València, 15. — En l'entrevista amb el senyor Largo Caballero, els representants del Partit Comunista s'eren lliurament al Cap del Govern d'una relació amb els punts a l'acceptació dels quals condicions la seva col·laboració en el Govern i que són els següents:

«Primer. Direcció democràtica de tota la vida política, econòmica i militar del país, mediante discursión y resolución colectiva de todos los problemas en Consejo de ministros.

Segundo. Funcionamiento normal del Consejo Superior de Guerra, el cual se ocupará conjuntamente con el ministro de la Guerra, de todos los problemas de este Departamento: estado de las tropas, nombramiento de altos cargos militares, armamento del ejército, marcha general de las operaciones, medidas encaminadas a asegurar su éxito, etc.

Tercero. Reorganización inmediata del Estado Mayor y nombramiento de un jefe de Estado Mayor responsable ante el ministro de la Guerra y el Consejo de Guerra, pero con plena autoridad para fijar y planear todas las operaciones que hayan de realizarse en el país.

Cuarto. Reorganización del Comisariado de Guerra y creación de una directiva colectiva compuesta por representantes de todas las organizaciones que formen el Gobierno. Este Comisariado será responsable ante el ministro de la Guerra y el Consejo de Guerra, pero gozará de autonomía en todo lo relacionado con los movimientos y dirección política de los Comisarios.

Quinto. El Presidente del Consejo se ocupará exclusivamente de asuntos de la Presidencia. La cartera de Guerra será desempeñada por un ministro de este Departamento.

Sexto. Eliminación de Galarza del nuevo Gabinete, por su incapacidad notoria y su lealtad en los problemas de Orden Público.

Séptimo. Tanto el ministro de la Guerra como el de la Gobernación deberán ser personas que gocen de la adhesión de todos los partidos y organizaciones que entren a formar parte en el Gobierno. Por tanto, sus nombres habrán de ser conocidos antes de proceder a su nombramiento definitivo.

Octavo. Estructuración de un programa de Gobierno, que deberá hacerse público el mismo día en que se constituya el nuevo Gabinete.»

Tenim entès que el President del Consell no es mostrava, en un principi, disposat a acceptar la totalitat d'aquestes condicions. Posteriorment es feren determinades gestions per tal de conèixer si el Partit Comunista accepta discussió sobre les seves suggestions.

MAPES

DE TOTES LES PROVINCES DE

ESPANYA

54 MAPES A TOT COLOR

De gran utilitat per seguir les operacions de guerra, ja que en ella es troben fins els pobles més insignificants.

Demaneu l'ATLAS D'ESPANYA (Bally-Balliere-Kiera), en qualsevol llibreria o a la casa editora: Enric Granados, 86 i 88.

Agents a Espanya:

Uriah E. C. Bruo, 49 - Barcelona

Primer. — Que la C.N.T. patentiza clarament que no es responsable de la execució plantejada, considerant-la de tota manera improcedent i inadeguada en interès de la guerra i del front antifascista, declinant la responsabilitat de los derivados que la misma pudiera producir.

Segundo. — Que no prestarà su colaboración a ningún Gobierno que no esté presidido y siendo ministro de la Guerra, por el camarada Francisco Largo Caballero.

Tercero. — Que este Gobierno no de tener como base las representaciones obreras, manteniendo la colaboración de los sectores antifascistas; posición clara que consideramos altamente benéfica para el orden internacional; que no se denote existe fallo en el frente de lucha antifascista y en el orden interior de defensa al proletariado para que entusiásticamente y con el apoyo leal de todos podamos combatir unidos hacia la victoria.»

I la de la U. G. T.

València, 14. — Per la seva part, la Comissió Executiva de la U.G.T. ha lliurat aquesta tarda aquesta altra nota:

«La Comisión Ejecutiva de la Unión General de Trabajadores de España, requerida por el Excmo. Sr. Presidente de la República para evacuar consulta en orden a la crisis política planteada, hizo saber a su excelencia que declinaba toda su responsabilidad en las causas que pudieran haber producido la misma, haciendo constar que no prestará colaboración de ninguna clase al Gobierno que pueda formarse si este Gobierno no está integrado por idénticas fuerzas representativas de las dimidades, figurando en él como ministro de la Guerra y como Presidente, el camarada Francisco Largo Caballero, por exigirle así las necesidades imperiosas de la guerra, para responder con el máximo fervor a la confianza que internacionalmente ha sabido conquistarse con su heroísmo el pueblo español.»

Es reuneix la minoria de «Izquierda Republicana»

València, 14. — Aquesta tarda s'ha reunit al Congrés la minoria d'Izquierda Republicana.

Una lletra del P. C. al President Azafia

València, 15. — El secretari general del Partit Comunista ha dirigit una lletra al President de la República, la qual diu que consideren indispensable la formació d'un Govern de Front Popular, que amb fermesa i energia mobilitzi tot el poble espanyol en defensa de la Patria i de la República. Haurien de figurar tres qüestions en el programa: política coherent de guerra, major reorganització de l'Estat Major, comandament únic, formació de reserves, depuració dels comandaments, transició de la indústria civil en la indústria de guerra; política econòmica de cara al front i a la reorganització; planificació i coordinació de la producció, nacionalització de les indústries fonamentals, en particular la dels propietaris facciosos, protecció de la petita indústria, control obrer a la producció, protecció als petits camperols, creació de cooperatives agràries; política financera d'exportació i importació que asseguri l'obtenció de divises; ordre republicà a la reorganització, contra els perillors, amb eliminació d'autoritats particulars de fronteres, ports, carreteres i ciutats.

Ultima gestió del dia

València, 15. — A les nou del vespre ha sortit el senyor Largo Caballero i els periodistes li han preguntat com anaven els treballs que li havien encarregat al matí.

«Aquests van perfectament — diu —. Aquesta nit espero que es reunixin les organitzacions sindicals i els periodistes polítics per a ultimar els seus treballs que demà s'emetran a la meua consideració, i jo, al meu torn, al President de la República.

De manera que fins demà.

NO PRENGUEU "qualsevol" purgant

Els molt forts poden perjudicar. Els molt suaus no netegen bé.

La neteja intestinal és per cert essencial per a la salut i el benestar. Però, «sabeu que molts purgants iriten els intestins i de vegades — amb l'abus — fins i tot poden produir serioses lesions? Per altra banda, laxants debils, si bé poden no irritar, tampoc no netegen com és degut.

L'elecció d'un purgant ha estat un veritable problema fins que el Dr. Benjami Brandreth, afamat metge anglès, aconseguí combinar científicament sis herbes de sis diferents països en una fórmula perfecta; un laxant i un purgant que netegen eficaçment sense irritar — i que, a més a més, té l'avantatge de no afectar la digestió.

Les Píndoles de Brandreth són per aquest motiu un remei de tota confiança: tant que, si fos necessari, es podrien prendre cada dia, sense encoriar ni irritar l'intestí. Són pílules purament vegetals — inofensives — efectes lents, però segurs i complet. Preneu les Píndoles de Brandreth i observeu llur meravellosa acció. Us adonareu de per què les Píndoles de Brandreth són el remei favorit a 70 països del món. Demaneu-les a les bones farmàcies. Preu: 1'85 pessetes.

Agents a Espanya:

Uriah E. C. Bruo, 49 - Barcelona

torn, al President de la República.

De manera que fins demà.

«No vreu aquesta nit el President de la República?

«Segurament que no — acabà dient.

Sembla que la solució serà Govern Largo Caballero

València 15. — Com a impressió de darrera hora, podem assenyalar que les comunicacions a l'Executiva del Partit Socialista i el Comitè Central del Partit Comunista eren les úniques cursades pels empleats de la Presidència del Consell fins a les cinc de la tarda.

A l'esmentada hora hi havia a la Presidència la impressió que les posteriors citacions que es tenien per al desenvolupament i solució de la crisi depenien del resultat que tinguessin les mencionades entrevistes, en les quals havia de tractar-se de problemes substancials. Recalcant acord sobre aquests, s'estima que no es plantejarien dificultats per qüestions secundàries de magnitud de representació, acoplament de carters o distribució de llocs.

LA PREMSA

La premsa de Madrid

«Claridad»: Davant els fets consumats no fem més que aconsellar als nostres camarades serenoritat i disciplina. No hi ha més que la constitució d'un Govern de Front Popular presidit per Largo Caballero al qual precisament en aquests moments no volem adjectivar més que amb el nom amb que l'assenyala el poble quan s'encarrega de la formació del Govern avui dimissionari. L'artífex de la victòria.

«Mundo Obrero»: S'ha plantejat una crisi que era necessària perquè hi havia errors d'embarcament en la política que seguia el gabinet Largo Caballero. Errors que han donat per resultat el que arribessin a succeir els sagnants esdeveniments en la situació d'inactivitat als fronts, errors que es reflecteixen en la situació crítica de les indústries.

Tot això havia de donar per resultat que una de les fraccions representada al Govern plantejés la qüestió de confiança. Aquesta força havia d'èsser el Partit Comunista. En respondre la crisi que es tingui en compte que no val a encastellar-se en concepcions i en actituds passades. Si no s'és capaç de desenrotllar les necessitats imperatives del moment el millor serà que les carteres les exerceixin altres persones que puguin satisfer els desigs del poble.

El mateix diari en un entrefilet, diu: «Pascual Tomás ha dit que la U.G.T. sol apoyará a un Gobierno en el que Largo Caballero sea Presidente y ministro de la Guerra. Pascual Tomás ha debido hablar en nombre propio, porque los centenares de miles de obreros de la Unión General piensan de distinta manera.

«C. N. T.», diu

«No es cierto que Largo Caballero haya perdido la confianza de la C. N. T. La conjura reaccionaria fracasará. Sólo puede ser resuelta la crisis con la constitución de un Gobierno muy parecido al actual, un Gobierno de base sindical presidido por Largo Caballero, figura representativa del proletariado español. Los trabajadores estamos a su lado. En él vemos una garantía de nuestra victoria.»

«El Sindicalista» és l'únic diari que es

Els controladors actuen UN VAIXELL ESPANYOL AGREDIT PER UN ALTRE D'ALEMANYA DAVANT DE TARRAGONA

Tarragona, 15. — Sobre dos quarts de sis de la tarda d'ahir, féu acte de presència en aquestes aigües un vaixell de guerra dels que exerceixen el control.

Aquest vaixell, que sembla que era alemany, interceptà la ruta d'un vaixell mercant espanyol que es dirigia a Barcelona des del nostre port amb carregament de quèviures. I obligà a tornar a Tarragona després d'haver-li disparat una canonada que afortunadament no féu blanc.

El vaixell de guerra era perfectament visible, ja que es trobava situat a unes quatre milles de la costa.

NO RESPONEM DE LA PUBLICACIO DE LES NOTES QUE NO ENS SIGUIN TRAMES EN CATALA

Madrid, 15. — Al peu d'un telegrama de València, contenint les declaracions del governador de Madrid, on afirma que el proveïment de la població civil de Madrid ha millorat des de la constitució de l'Ajuntament, diu «A B C»:

«Como no nos duelen prendas y varias veces hemos censurado a las autoridades entre bostezo y bostezo por la falta de alimentos, hemos de proclamar noblemente que, en efecto, desde la constitución del Ayuntamiento tenemos pan hasta para esparcirnos miguitas por la solapa. En la tienda de comestibles, han dado en lo que va de semana cien gramos de azúcar y dos raciones de pasta de naranja por individuo. No proclamario, sería injusto. ¡Somos los estomagos agradecidos!»

MILLORA EL PROVEIMENT DE MADRID

Madrid, 15. — Al peu d'un telegrama de València, contenint les declaracions del governador de Madrid, on afirma que el proveïment de la població civil de Madrid ha millorat des de la constitució de l'Ajuntament, diu «A B C»:

«Como no nos duelen prendas y varias veces hemos censurado a las autoridades entre bostezo y bostezo por la falta de alimentos, hemos de proclamar noblemente que, en efecto, desde la constitución del Ayuntamiento tenemos pan hasta para esparcirnos miguitas por la solapa. En la tienda de comestibles, han dado en lo que va de semana cien gramos de azúcar y dos raciones de pasta de naranja por individuo. No proclamario, sería injusto. ¡Somos los estomagos agradecidos!»

Agents a Espanya:

Uriah E. C. Bruo, 49 - Barcelona

la humanitat

De la prioritat d'aquestes visites, es dedueix que Largo Caballero estimava primordialment aquestes gestions, ja que a cada conferència se li s'assenyalava un marge de mitja hora.

Es dubtava que hi pogués haver solució abans que acabés el dia. Per determinats elements es considerava substancial la condició imposada per les sindicals, que la solució ha d'èsser a base de Largo Caballero, ja que explícitament han rebutjat qualsevol altra solució que difereixi d'aquesta; encara que s'apreciava així mateix el fet que no hagin plantejat problemes de proporcionalitat, que haurien representat un obstacle.

La visita del secretari accidental de l'Executiva de la U. G. T., Pascual Tomás, a la Presidència, tingut per objecte entrevistar-se amb el sots-secretari, senyor Llopiu.

Si en la conferència de Largo Caballero amb l'Executiva del Partit Socialista i Comitè del Partit Comunista recalcigués acord, serien requerits a companys a la Presidència els representants de les Sindicals i posteriorment es cridarien els representants dels partits, tant nacionals com regionalistes; i amb antelació, el President de les Corts.

La reunió

València, 15. — Aquesta tarda s'ha reunit al Congrés la minoria d'Izquierda Republicana.

OPERACIONS DE CASTIG A GUADALAJARA

Els facciosos han sofert operacions de castig al nord de la província de Guadalajara. Les nostres bateries han canonejat les posicions dels rebels, mentre que altres forces efectuaven incursions d'observació i castig en el camp rebel. I, a migdia, han retornat sense novetats a llurs bases.

Al Jarama també s'han fet incursions sobre el camp rebel i s'ha pogut comprovar que els facciosos es repleguen quasi constantment en les immediacions de la línia del ferrocarril.

FRONT DEL CENTRE

Continuen amb gran violència els atacs republicans al front de Toledo

Madrid, 15. — La tranquil·litat observada en tots els sectors del front del centre des de la nit d'ahir no ha estat alterada ni a la matinal ni en tot el matí d'avui. Solament l'intermitent canoneig contra el camp facciós ha torbat el silenci.

S'ha pogut comprovar que les nostres grans bateries calgueren sobre els parapets i concentracions enemigues causant als invasors bastants estralls i baixes vistes.

A la Ciutat Universitaria, les nostres patrulles de reconeixement han pogut comprovar que el tiroteig entre els rebels que hi ha entre les restes de l'Asil de Santa Cristina, obrien a dissensions internes i que solament han pogut ésser tallades per la violència d'un part dels quals es creuen més forts.

Els nostres soldats han recollit cadavers amb armament i dotació completas. Aquests infelços han estat morts per l'esquena quan es dirigien al nostre camp.

INCURSIONS A LA CIUTAT UNIVERSITARIA

Pesi a l'aparent calma que durant tota la tarda d'ahir hi ha hagut als sectors propers a Madrid, les forces de l'exèrcit popular han donat mostres d'una activitat enorme en diversos fronts, en els quals han realitzat incursions i operacions de desobertura al camp rebel, amb resultat positiu.

FRONT DEL NORD

L'exèrcit basc contraataca amb èxit a tots els sectors

EUSCADI DESESPERADAMENT INTENTEN APODERAR-SE DE SOLLUBE

Bilbao (servei especial de Fets). — Els facciosos continuen lluitant desesperadament per tal d'apoderar-se de les altures de Sollube. En els terribles combats lluitats en aquest sector hi ha pres part el vaixell pirata «Almirante Cervera», el qual ha disparat repetidament contra les tropes lleials que coronen les altures de Sollube. El foc ha estat completament ineficax.

Els facciosos en alguns moments han lluitat amb tal coratge que han arribat fins a les nostres posicions on s'ha entaulat combat a mort, utilitzant-se les bombes de mà i les balonetes. Comprendent l'enemic que els seus esforços eren estèrils, ha emprat el replegament tot marcant el seu camí amb un reguerol de víctimes.

LES FORCES REBELS QUE ATUEN A BERMEO, DESFETES

Uns grups enemics intentaven avançar per la carretera de Bermeo, precedits per una secció de tancs. Les nostres forces plantaren cara a les màquines, malgrat que els avions no paraven de llançar sobre els nostres rengles un veritable núvol de bombes incendiàries. També llançaren alguns projectils de canó. L'enemic s'hagué de replegar. A darrera hora, després del fracassat intent contra determinat pujol de Sollube, se seguia combatent per aquests voltants d'una manera afeïssada.

L'enemic continua fent esforços desesperats que topen amb la muralla de resistència que oposen els soldats bascos, sense cedir un sol

COMUNICATS OFICIALS

CONCENTRACIONS ENEMIGUES DESFETES ALS FRONTS D'EUSCADI -- AL FRONT DE BONAR (ASTURIES) LES FORCES LLEIALS HAN OCUPAT IMPORTANTS POSICIONS -- SARAGOSSA, OSCA I SABINANIGO BOMBARDEJADES

DEL MINISTERI DE LA GUERRA

València, 15. — Comunicat oficial facilitat per la Secció d'Informació de l'Estat Major del Ministeri de la Guerra, a les 22 hores:

EXERCIT DEL CENTRE. — Sense novetats importants a comunicar en els diferents fronts d'aquest Exèrcit. Unicament s'han registrat lleugers tiroteigs i algun duel d'artilleria, sense baixes per la nostra part.

EXERCIT DEL NORD. — EUSCADI. — Es registra intensa activitat d'artilleria i les nostres forces dissolgueren diverses concentracions enemigues pel front de Guipuzcoa, posicions de Segiban i Berretin al front de Burgos i d'Abarcia i al front d'Alava. Es causaren als rebels moltes baixes vistes.

ASTURIES. — A l'Escarpiro, lleuger foc de canó.

Al front de Lleó, les tropes republicanes atacaren amb gran valentia i pressionaren intensament sobre el poble de Lafor. Es causaren a l'enemic moltes baixes i es feren diversos presoners amb armament i municions.

Al front de Bonar, les tropes lleials ocuparen diverses posicions enemigues i tallaren les comunicacions entre dit poble i Lillo. En aquesta operació els facciosos tingueren diversos morts i abandonaren bastant armament. Els contractats dels rebels per a recuperar dita posició, foren fàcilment refusats per les nostres forces.

Als altres fronts, sense novetats.

DEL MINISTERI DE MARINA I AIRE

València, 15. — Comunicat del Ministeri de Marina i Aire, de les 21 hores:

SECTOR DE L'EST. — Tres aparells de l'aviació republicana bombardejaren avui els departaments que contenen explosius a la fàbrica de Sabinanigo. Els objectius foren assolits amb gran precisió.

El bombardeig ha estat d'enorme eficàcia, ja que el que quedava de fàbrica està cremant.

DEL GOVERN BASC

Bilbao, 15. — Comunicat oficial de guerra facilitat pel conseller de Defensa d'Euscadi:

FRONT NORD. — (BISCAIA). — Les nostres tropes ajudades per l'artilleria atacaren valentament algunes posicions del Bizcargui, i s'apoderaren de la cota 566 d'aquest.

Al sector de Sollube l'enemic atacà en gran nombre i fou brillantment refusat.

Als altres sectors d'aquest front, sense novetats.

FRONT CENTRE. — (ALAVA). — Duel d'artilleria. L'aviació facciosa llançà gran quantitat de bombes sobre diversos pobles d'aquest sector, sense conseqüències.

FRONT SUD. — (BURGOS). — La nostra artilleria ha batut les posicions enemigues amb eficàcia.

S'han passat a les nostres files un sargent d'artilleria per Ordúña, i un caporal i un soldat del Regiment de Bailén pel Gorbax.

Un bimotor enemic ha estat tocat per la nostra artilleria antiaèria i ha caigut en darrina pels voltants de Villareal.

DEL GOVERN CATALA

Comunicats del cap de l'Exèrcit de l'Est a S. E. el President de Catalunya:

El del matí:

Durant la tarda i nit del dia d'ahir la nostra aviació va bombardejar novament els objectius militars de Saragossa, Osca i Sabinanigo. Els nostres aparells entaularen combat amb tres cases enemigues, i retornaren a les seves bases sense novetats.

El de la nit:

Res de nou a tot el front.

LA GUERRA

FRONT DEL CENTRE

Continuen amb gran violència els atacs republicans al front de Toledo

Madrid, 15. — La tranquil·litat observada en tots els sectors del front del centre des de la nit d'ahir no ha estat alterada ni a la matinal ni en tot el matí d'avui. Solament l'intermitent canoneig contra el camp facciós ha torbat el silenci.

S'ha pogut comprovar que les nostres grans bateries calgueren sobre els parapets i concentracions enemigues causant als invasors bastants estralls i baixes vistes.

A la Ciutat Universitaria, les nostres patrulles de reconeixement han pogut comprovar que el tiroteig entre els rebels que hi ha entre les restes de l'Asil de Santa Cristina, obrien a dissensions internes i que solament han pogut ésser tallades per la violència d'un part dels quals es creuen més forts.

Els nostres soldats han recollit cadavers amb armament i dotació completas. Aquests infelços han estat morts per l'esquena quan es dirigien al nostre camp.

INCURSIONS A LA CIUTAT UNIVERSITARIA

Pesi a l'aparent calma que durant tota la tarda d'ahir hi ha hagut als sectors propers a Madrid, les forces de l'exèrcit popular han donat mostres d'una activitat enorme en diversos fronts, en els quals han realitzat incursions i operacions de desobertura al camp rebel, amb resultat positiu.

FRONT DEL NORD

L'exèrcit basc contraataca amb èxit a tots els sectors

EUSCADI DESESPERADAMENT INTENTEN APODERAR-SE DE SOLLUBE

Bilbao (servei especial de Fets). — Els facciosos continuen lluitant desesperadament per tal d'apoderar-se de les altures de Sollube. En els terribles combats lluitats en aquest sector hi ha pres part el vaixell pirata «Almirante Cervera», el qual ha disparat repetidament contra les tropes lleials que coronen les altures de Sollube. El foc ha estat completament ineficax.

Els facciosos en alguns moments han lluitat amb tal coratge que han arribat fins a les nostres posicions on s'ha entaulat combat a mort, utilitzant-se les bombes de mà i les balonetes. Comprendent l'enemic que els seus esforços eren estèrils, ha emprat el replegament tot marcant el seu camí amb un reguerol de víctimes.

LES FORCES REBELS QUE ATUEN A BERMEO, DESFETES

Uns grups enemics intentaven avançar per la carretera de Bermeo, precedits per una secció de tancs. Les nostres forces plantaren cara a les màquines, malgrat que els avions no paraven de llançar sobre els nostres rengles un veritable núvol de bombes incendiàries. També llançaren alguns projectils de canó. L'enemic s'hagué de replegar. A darrera hora, després del fracassat intent contra determinat pujol de Sollube, se seguia combatent per aquests voltants d'

LA DOMINACIO FEIXISTA A VALLADOLID

Odissea d'un treballador acusat de comunista perillós i "català"

Per JOAQUIM VILA-BISA

No cal anar a la recerca de la informació. No cal, perquè no és cosa que es pugui endevinar on es trobarà. Cal estar sempre atent — quan s'es pot — i aprofitar les casualitats més banals que, gairebé sempre, són les que proporcionen un bon reportatge. No hi crec amb el reportatge que es presenta a la redacció del diari. Sempre hi ha una variació pensada en aquell que acut a la publicació.

Quan les descarrilles eren violentíssimes a la Via Lletana, un d'aquests dies vergonyosos que ha travessat la nostra ciutat, em vaig refugiar en una escala. Hi havia allí altres persones. Una d'aquestes, un jove d'uns trenta anys, parlava amb molta tranquil·litat i era, no hi ha dubte, un dels pocs que no tenien por.

Hi vaig entaular conversa. Feren amistat. Coincidíem en algunes apreciacions i immediatament començà la confiança mútua.

Li vaig dir que era periodista, i ell, per la seva banda, em va comunicar que era nebot de... que prestava servei en l'actualitat a les ordres de... que es deia... etc. Res del que em va dir no estic autoritzat per a fer-ho públic. Solament puc dir que és ferroviari, català i home d'idees socialitzants.

Paig a puntualitzar a continuació uns episodis vists per ell al camp rebel. Ometo molts detalls i la publicació de documents acreditats de tot el que em va dir, que guardo al meu poder. Si faig aquest aclariment és perquè l'odissea d'aquest valent lluitador obrerista sembla més aviat una novel·la. No és així. Tinc proves que tot és cert. No creguin, doncs, els meus lectors que, abusant de la confiança que puguin dipositar en la meua signatura, els explico un conte de fades.

Estimo massa la meua professió periodística per a abusar dels meus lectors.

Llegiu, si us plau.

VALLADOLID, 18 DE JULIOL

Pou aquesta — comença el meu interloquutor — una data històrica per a Valladolid. A les 3.45 de la matí, una vaig sortir en el ràpid d'Irún cap a Miranda d'Ebre, on tenia uns familiars.

Passejant-me per aquella població vaig trobar diversos amics que, en veure'm, em saludaven i em feren tota mena de preguntes respecte la situació política. Els afirmaven que sabien de bona tinta que aquella nit els feixistes es llançarien al carrer.

Sense cap altra novetat, vaig tornar cap a Valladolid en el tren que sortia al migdia.

L'arribada, meua i Valladolid fou precedida de males impressions. A banda i banda de la via del tren vaig poder observar molts individus armats, clabats amb camises blaves. De moment, vaig creure que es tractava de Joventuts Socialistes, però en entrar el comboi em vaig adonar que aquells individus de més a prop em vaig cerciorar que duien el feix de sagetes de Falange.

A l'arribada del tren l'envoltaren els esmentats individus, fornits de tota mena de material de guerra i ens saludaren amb crits de «Viva España!» i «Arriba España!».

Ja hi som, vaig dir-me, ara el que cal és obrir energicament per abatre aquestes gentuïes. En baixar vàrem esser escoltats minuciosament i com sigui que un company de viatge va preguntar de què es tractava, li contestaren que havia triomfat el moviment de la Falange Espanyola de les J.O.N.S.

Sol, evitant trobar-me amb ningú, em vaig adreçar cap al dipòsit de màquines de l'estació, on hi havia reunits diversos companys, els quals em digueren que esperaven l'arribada d'altres per a veure quina determinació es prenia davant dels esdeveniments.

Els altres companys no arribaren, i acordarem, de moment, dissoldre'ns. Un company tenia al seu domicili un aparell de ràdio i per ell ens poguerem assabentar que Largo Caballero i Aznar recomanaven als obrers que declaressin la vaga general revolucionària, i així ho feren.

No acudíem al treball, i uns quants companys es dedicaren a aixecar els vits, uns altres sortiren cap a diversos pobles, on es posaren en contacte amb les organitzacions socials i polítiques per tal que es declarés així mateix la vaga general revolucionària.

Un altre grup, que jo capitanejava, ens organitzàrem perquè així que fos de nit, començà a trets contra els feixistes des de terrats, balcons i altres llocs favorables a emboscades.

COM ES CONSUMA LA TRACIO

Cap a les dues de la tarda, arribaren camions carregats d'individus de pobles de la rodalia. Això feu, naturalment, sospitar els elements esquerristes, per la qual cosa es convocaren reunions a tota pressa i s'acordà adreçar-se, junt amb els diputats Landrove, Garrote i Eusebi González, que mes tard foren afusellats, al governador civil, Luis Labin, en demanda d'armes.

El governador Labin cridà el coronel de la Guàrdia Civil, el qual digué estar conforme a lliurar armes al poble esquerrista que volia defensar les seves llibertats. Per a portar a cap el lliurament de les armes indicà als comissionats que es concentrassin a la Casa del Poble, on els serien portades. A l'esmentat local es congregaren uns 500 obrers en espera de les armes promeses.

La tracció s'havia realitzat. Els obrers foren assetjats pels feixistes a la Casa del Poble, i, sense que

existís la més mínima provocació, els individus de Falange començaren a descarregar compactes contra totes les finestres de l'esmentat edifici.

Els obrers assetjats en nombre d'uns cinc-cents a la Casa del Poble comptaven amb poques armes; algunes pistoles i fusells de caça. Per la seva banda, els feixistes, metrallores a la catral, que emfilaven completament l'edifici i impossibilitaven tota sortida, fos per les portes, pels terrats o pels balcons. Si això no fos prou, a la cantonada havien instal·lat un canó del 75 que disparava continuament granades explosives.

La tracció fou total. Guàrdia civil, Guàrdia d'Assalt i carabiners, tots, tots anaven amb els facciosos. La resistència a la Casa del Poble fou heroica. Caigueren molts companys i, finalment, el diuenge, de bon matí, uns quants, pocs, per mitjà d'una mina, pogueren fer-se escapolir i venir al local del Sindicat a demanar ajut.

Què podíem fer nosaltres? No teníem a penes armes i els pocs que en teníem ni les volien donar als companys més decidits ni volien sortir a atacar per l'espatlla els assetjats de la Casa del Poble, que tenien per tot armament vint-i-quatre pistoles i dos fusells. Les municions eren escasses.

Vaig telefonar al local d'Esquerra Republicana i des d'allí em contestà una dona que no hi havia ningú més que ella... D'armes, ni parlar-ne, no en sabia res.

AQUELLS HEROIS

Seguien resistint els companys de la Casa del Poble, i nosaltres, impotents, no sabíem què fer per a auxiliars-los.

Finalment, em vaig decidir a telefonar al Govern Civil. Vaig demanar pel governador, camarada Labin, i una veu desconeguda em va contestar que era el mateix. No vaig reconèixer la veu, però per si m'hagués confós, vaig parlar amb tota sinceritat.

«Esteu assetjats a la Casa del Poble pels feixistes — vaig dir —, procureu auxiliars-los».

«Quantes armes teniu? — va preguntar la veu —».

«Pocs — vaig contestar — i les municions se'ns acaben».

«Feu-vos tot el forts que vulgueu, però les municions s'acaben a tot Espanya».

Vaig veure clarament que el que jo parlava era un traïdor i que el camarada Labin havia estat substituït, per la qual cosa li vaig dir que tant el que es trobava a l'aparell com tots els qui el voltaven eren uns...

Els de la Casa del Poble, en tenir coneixement de la seva situació, abandonaren l'edifici. Uns pogueren escapar amb vida, però la major part d'ells moriren crivellats per les bales de les metrallores instal·lades a la catral...

COMENÇEN ELS AFUSELLAMENTS EN MASSA

Les forces que assetjaven la Casa del Poble pogueren ja dedicar-se a altres actes de repressió inhumana. Començaren les detencions i afusellaments en massa, per la qual cosa, tots els més significats procuràrem eludir l'acció dels feixistes. Tots ens amagàrem.

Un company anomenat Riol, el qual tenia coneixement per una confiança que el cercaven per a afusellar-lo, anà al seu domicili i es refugià a casa, on estigué fins que va creure que ja no es recordaria d'ell.

Nit horribles aquelles. Fren degollades detencions de persones diàries al mig dels carrers més cèntrics. Dones, vells, criatures, jéien ensangonats hores i hores al mig d'un carrer. Mans piadoses els col·locaven mocadors i tovallols que els tapaven la cara. Respecte a la mort...

A les afors de la població es presenciaren espectaculars esdeveniments. Fillets assassinats abraçats a llurs mares, amb les entranyes al descobert, els caps trets en rodó... i indicis inequívocs de les més atroces bestialitats...

AGOSATS COM A FERES

Valladolid sofria la barbàrie inquisitorial feixista. Cada dia anaven en augment els assassinats i això durà molt. Minva un xic quan fou detingut el company Riol.

Els companys del Sindicat Nacional Ferroviari, perseguits com a feres, no estaven segurs enlloc. Dormíem ara a la casa d'un ara a la de l'altre fins que per por de comprometre — compromís que els costaria la vida — als bons amics que ens amagaven a les seves llars, acordàrem anar a viure a un bosc de pins no massa lluny de la població anomenat pineda d'Antequera.

Un dia que jo casualment no hi era foren sorpresos per la policia. La major part pogueren fugir i solament fou detingut un company anomenat Asegurado que fou afusellat poques hores després.

PERSEQUIT PER LA POLICIA

Ara ve, em diu el meu interlocutor, un episodi que es refereix únicament a la meua persona que és una de les causes per les quals no he volgut que publicués el meu nom. Estic gairebé segur que la meua dona i els meus fills deuen haver estat assassinats, però tinc encara amics als quals podria comprometre.

«Accepto, vaig dir-li, el vostre desig. Seguiu».

Després de veure com a ésser tractat el malaguanyat company Asegurado, vaig acabar de convèncer-me de quines eren les intencions dels feixistes respecte tots els que ens havíem distingit sempre en qüestions de reivindicacions obreres.

El dia 16 d'agost la meua muller va infantar una nena. El primer que vaig dir a la llevadora fou que no li podria pagar el seu treball. S'hi conformà i la meua dona fou assistida amb tot l'amor per aquella bona dona.

El dia 19, tres dies després d'infantar la meua muller, estava al balcó en mànigues de camisa i vaig poder veure com uns individus entraven per la porta del carrer. Un company ferroviari que estava casualment a casa em va dir que els que pujaven l'escala eren policies.

Com sigui que la porta de l'habitatge que jo ocupava estava oberta per tal que les veïnes que continuaven entraven i sortien poguessin fer-ho amb més comoditat els individus en qüestió podien arribar fins al loc on jo em trobava sense cap dificultat. Tingueren un mínim d'educació; trucaren a la porta...

Jo no sabia què fer. Tenia la pistola amagada a la cuina i per anar-hi havia de passar forçosament per la porta del pis on hi havia els policies.

Els mateixos aclariren la situació. Entraren i s'adreçaren cap on jo era. No vaig vacillar. Sabia el que m'esperava si quedava a les seves mans. Em vaig tirar daltabaix del balcó — era un primer pis — i travessant el carrer em vaig adreçar al domicili del company Riol que vivia justament al davant de casa, per avisar-lo del perill que corria.

No va voler seguir-me. Deia que era massa conegut i que de totes maneres seria detingut. El vaig deixar i vaig saltar per la banda del carrer. Com sigui que encara anava en mànigues de camisa em vaig adreçar al bar d'un bon amic on em proporcionaren una americana negra i una gorra.

Vaig tornar a casa per veure què li havia passat a la meua dona. En aquell moment s'emportaven el company Riol que no m'havia volgut seguir...

A casa, la dona estava mig desvanecuda. L'havien insultada, amenaçada de mort si no deixava on jo em trobava...

Li digueren que no em volien fer res, que era únicament perquè anés a treballar, car necessitaven ferroviaris. Fou debades, de la boca de la meua dona no en sortí ni una paraula.

Vaig fer un petó a la dona i, un altre al nou nat i em vaig adreçar al camp. No podia seguir vivint a la ciutat, car al més petit descuit em detindrien.

(Continuà)

Què passa al Port de la Selva?

Insidies, insinuacions, promesses de hablar clar mañana com en los cabidos «ya diremos», «ya descubriremos a los verdaderos causantes», en su día hablaremos... En tanto hablan, descubren y actúan, seguimos a oscuras sobre las causas originarias de la rebelión y sobre el número, calidad y significación de los rebeldes.

Con presteza se han sucedido la paternidad del engendro subversivo la Confederación Nacional del Trabajo y la Federación Anarquista Ibérica. Creemos sus protestas por dos razones: la una porque no tenemos derecho a dudar de su honrada palabra y la otra por el hecho de continuar formando parte del Gobierno de España, anarquistas tan caracterizados y distinguidos como Federico Montseny, Peiró y García Oliver, los tres de la C. N. T. de Cataluña.

Por los manifestos del sindicato y del partido mencionados que en esos documentos y en el diario «Solidaridad Obrera» hacen gala de haber intervenido en sentido pacífico y por otros manifestos y otros periódicos de sindicatos y de parti-

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

El feixisme és la destrucció. Heus al l'aspecte lamentable del pavelló de Filosofia i Lletres, de la Ciutat Universitària, destruït per la metralla enemiga.

VARIACIONS

La pròpia tragèdia no ens fa oblidar la dels germans brasilers. Enmig del vivíssim dolor que ens endoglia sentim a la nostra mateixa carn l'únic inferit a l'heroi Luis Carlos Prestes. Un Tribunal dit de Seguretat Nacional ha condemnat a més de setze anys de presó al qui encarna l'esperit democràtic del Brasil. El dictador haurà respirat satisfet. Els brasilers honestos hauran inclinat el cap, avergonyits.

Els que creuen entendre en els nous mètodes revolucionaris, sostenien que les barricades havien deixat d'ésser efiçac instrument de defensa. A hores d'ara, però, ja no gosen defensar semblant teoria. La realitat els ha convençut de l'error equivocatiu. Llàstima que la barricada sigui una cosa passatgera. Si no fos el seu caràcter efímer, valdria la pena d'editar un catàleg destinat a popularitzar els diferents models exhibits. Tindria un èxit. Sobretot entre els aficiats a l'arquitectura. En alguns models, per ésser perfectes, només hi mancava la cambra de bany.

El Govern Central ha assumit la direcció de l'Ordre Públic a Catalunya i la direcció de la zona de guerra a l'Aragó i no ens hauria escabellat ni ens hem estat les vestidures. Conclim que en els nostres llavis hi hagi hagut un somriure amarg. Els autors dramàtics afirmen que és aquest el somriure adient quan el joc resulta fallit per tothom. Però si en els nostres llavis hi ha hagut una lògica amargor, no cal que ningú s'esforci a posar-hi bocins de mel en forma de tòpic estereotipat. La força de Catalunya queda demostrada, precisament, amb el seu sacrifici. I si Catalunya hagués pogut ésser catalana, no li hauria calgut sacrificar-se.

Una anècdota. Es celebrava un míting en una població rural. Els oradors coincidien a afirmar que la terra ha d'ésser per al qui la treballa. L'auditori aplaudia amb entusiasme. Tot l'auditori, no. Uns dels auditors, amb les mans a la butxaca i el nas arromangat, es dirigí al seu vel per dir-li: ¿i què volen que en faci jo de la terra si els fruits han d'ésser per als qui no han treballat mai?

Portat per un noble afany de superació patriòtica, un intel·ligentíssim nacionalista, jove, l'empenia contra els aficiats al teatre. Ens va doloure. La seva mateixa intel·ligència segurament li farà comprendre l'error comís. Hem de voler ésser totalitaris, això és, no hem de voler excloure cap activitat. El teatre — és el complement de la Biblioteca Es, per tant, instrument de treball, de cultura, de combat. Quan el teatre professional, en plena revolució, considera la màxima gosaia reposar «El Mistic» l'obra revolucionària ha d'ésser defensada per l'aficionat. Podem exigir que el teatre d'aficionats no sigui una grotesca paròdia del teatre professional. D'acord. Aquesta és l'exigència que porta en les seves orientacions la Federació Catalana de Societats de Teatre Amateur, la qual, per a reemplaçar la labor realitzada en el transcurs d'uns quants anys, tan sols espera la paraula del conseller de Cultura de la Generalitat.

Angel Pestaña, el capdavanter del Partit Sindicalista, ha dit que no creu en la unitat; creu, però, en la tolerància. Angel Pestaña ha estat sincer i, al nostre entendre just. Ara, si difícil és aconseguir la unitat, més difícil resulta aconseguir la tolerància. La unitat no exclou l'esperit intolerant. I consti que per un català és dolorosa aquesta constatació. Però el nostre país està contaminat d'aquest mal que és el fonament de tots els mals que sofim. Nosaltres, quan sentim parlar d'una nova Espanya, interpretem que es refereixen a una Espanya regida per un esperit de tolerància. I som pessimistes.

J. NAVARRO COSTABELLA

DESPRES DE LA REVOLTA POR QUIEN? POR QUE?

Robert Castrovido publica a «El Pueblo» aquest interessant article que reproduïm íntegrament:

«Estas dos preguntas — todavía no contestadas — nos hacemos todos al saber de la revuelta catalana dominada por el Gobierno de España, residente en Valencia, al hacerse cargo con arreglo al Estatuto del orden público en la región autónoma. Sentimos hondamente que haya habido necesidad de hacer que el hizo en Octubre de 1934 con pérdida intencionada entonces y que se apresuraron a deshacer las izquierdas así que triunfaron en las memorables elecciones de Febrero, el año 1936. Es lo que motiva mi sentimiento uno de los males causados por los revoltosos.

«Por qué se rebelaron? Y a quién (partido, sindicato organismo) puede con certeza y en buena lógica atribuir la rebelión?

Todavía no lo sabemos. La paz se ha restablecido, pero no se ha hecho la luz.

Insidias, insinuaciones, promesas de hablar claro mañana com en los cabidos «ya diremos», «ya descubriremos a los verdaderos causantes», en su día hablaremos... En tanto hablan, descubren y actúan, seguimos a oscuras sobre las causas originarias de la rebelión y sobre el número, calidad y significación de los rebeldes.

Con presteza se han sucedido la paternidad del engendro subversivo la Confederación Nacional del Trabajo y la Federación Anarquista Ibérica. Creemos sus protestas por dos razones: la una porque no tenemos derecho a dudar de su honrada palabra y la otra por el hecho de continuar formando parte del Gobierno de España, anarquistas tan caracterizados y distinguidos como Federico Montseny, Peiró y García Oliver, los tres de la C. N. T. de Cataluña.

Por los manifestos del sindicato y del partido mencionados que en esos documentos y en el diario «Solidaridad Obrera» hacen gala de haber intervenido en sentido pacífico y por otros manifestos y otros periódicos de sindicatos y de parti-

dos antifascistas sabemos que no sabemos nada.

Barrantamos que los antecedentes están en las crisis de las tres semanas y la famosa nota del Gobierno de la Generalidad (después de los veintidós días de crisis) rogando a los grupos armados que se disolvieran por la persuasión si no querían exponerse a medidas energéticas que contras ellos se aplicarían.

De la versión oficial acerca de acuerdos adoptados en Valencia por el Gobierno de la República española deducimos que el toque estuvo en administrar aduanas y en ejercer en fronteras, carreteras y caminos la inspección y vigilancia, motivo muy pequeño si se compara con la magnitud de sus efectos, pues según asegura en su Manifiesto a la Juventud Catalana, la Juventud Socialista Unificada, hubo «cientos muertos y dos mil heridos en las tremendas e inexplicables jornadas en las cuales, al decir del mismo Manifiesto, funcionaron tanques, morteros, cañones y ametralladoras, además de fusiles y pistolas».

Triste y abominable es que en una muy secundaria, local, trivial, de confusos y todavía ignorados orígenes y móviles, se hiciera a dos mil personas y se mate a quinientas, lo que causa espanto en todo ánimo antifascista, pues eso equivale a obsequiar con una victoria a nuestros aborrechables enemigos.

Se comprende la protesta armada de un núcleo de luchadores contra otro grupo u otros grupos del mismo ejército, cuando se trata de evitar un convenio con los adversarios, un nuevo abrazo de Vergara o cuando se persigue la defensa de la revolución, el deshacer arduos contrarrevolucionarios y cualquier aspiraciones dictatoriales; pero combatir, no se sabe por quién para alcanzar lo que se ignora (tan pequeña daga de ser su magnitud) es empresa de locos, cuando no ruindad de fascistas emboscados, fruto de las artimañas de agentes provocadores más abundantes en la revolución española que los microbios en las cloacas, desde aquel Regato, instrumento de Fernando VII, en el levantamiento de 1820 hasta los imponderables, incontralados e irresponsables del último episodio».

Les entrevistes diplomàtiques d'aquests dies a Londres

BECK VOL ACTUAR D'INTERMEDIARI A FI D'ENCAMINAR EL REICH PERQUE PARTICIPI EN LES ACTIVITATS INTERNACIONALS EUROPEES

Londres, 15. — Les entrevistes diplomàtiques celebrades ahir tingueren veritable interès internacional especialment les que celebraren Eden i Delbos.

Després d'un ample canvi d'impressions de caràcter general, s'abordà la qüestió de la guerra civil espanyola i el factor alemany en la política europea.

Aquest darrer punt portà a examinar els desigs anglesos en el sentit d'intentar un nou esforç per tal de donar una interpretació suavitadora al pacte franco-soviètic a fi de fer possible que el Reich s'avinquí a donar la seva col·laboració a les activitats internacionals europees.

Indubtablement no fou pura coincidència que aquesta entrevista fos precedida d'una conversa que durà una hora entre Delbos i Beck. Certe personalitats diuen saber que Beck vol actuar d'intermediari entre França, la URSS, Txecoslovàquia i Alemanya, a fi d'encaminar el Reich a fer que participi en les activitats internacionals europees.

Després de l'entrevista Delbos, Beck, als cercles polonesos es declarava que Beck estava molt satisfet, i que havia dit que acabava d'examinar amb Delbos tots els problemes europeus en general i les relacions entre París i Varsòvia en particular.

D'altra banda, el ministre britànic d'Afers Estrangers conferencià novament amb von Blomberg, i Delbos visità Neville Chamberlain, futur ministre d'Afers Estrangers angles.

Aquestes converses permeten a aquests estadistes harmonitzar completament els criteris francès i anglès, tenint en compte les indicacions, detalls i suggerències que cadascú pogué obtenir de les seves pròpies entrevistes amb els representants de les potències estrangeres que es troben actualment a Londres.

MATX A FINISH

Fa poc més d'un any, Barcelona va entusiasmar-se amb les lluites de catch-as-catch-can, i com per art d'encantament va sorgir un públic addicte que tot seguit s'hi va familiaritzar i va aprendre's de cor el vocabulari. Un dels mots que varen fer més fortuna va ésser aquest de «finish», aplicat als combats que no tenien limitació.

No és del cas que jo exposi el criteri que em mereix una lluita ferotge com aquella. Pudeu suposar-vos-el. Era, en cert grau, un símptoma del pròxim esdevenidor i sense adonar-se'n, el poble s'apassava a l'exercici de la violència. Tancàmetes, del que jo vaig poder apreciar al ring del Price, m'és donat avui extreure'n un al·lucinant. El crec interessant i us en faig referència.

En algun dels matxs a «finish» de què careigé ésser espectador, vaig poder observar que, sovint, el lluitador més noble s'imposava i repetidament les espalles enormes del contrincant brut fregueren gairebé la catifa. Però, generalment, la malícia solia estroncar el combat amb un cop brusco que feia que la ferocia murriera s'impedís, ni que fos poc netament, al «fair play». Lluitar no hi haquí que va haver d'emparar-se en la policia, davant la indignació del públic, que a darrera hora reaccionava i, com en els drames del Paral·lel, vibrava a l'unison amb els que creia més bons. Però era inútil. El veredicté era sempre inapel·lable.

Així el poble iber porta deu mesos debatent-se amb la noblesa d'un Rex Gable, contra el sinistre Zbysko del feixisme. Repetidament, aquest ha estat pres en les més lícites i contundents claus. Però, malgrat tot, no ha tocat encara d'espallar-se a terra i el amatx a «finish» continua mesos i mesos.

Prenent exemple de les lluites espectaculars d'un any enrera, gosariem recomanar al poble que per cap concepte no distregui la seva atenció del forçej mortal a què viu lliurat. La reacció despietada i brutal com un «scatzer» d'avantatge, només espera això. L'avinentsa de ventar un cop traïdor que li permeti llançar-nos per damunt de les cordes. Per aquest motiu, tot allò que de prop o de lluny tendeix a distreure el poble del seu objectiu primordial, que és guanyar la guerra, podria dur-lo a veure's projectat a les butaques, que en aquest cas, foren fossors.

J. M. FRANCES

tràgiques jornades d'aquest mes de maig!

Bé. Ara ens informem que han estat recollits mil cinc-cents fusells. I què? Què són mil cinc-cents fusells? Què són, tenint en compte l'extraordinari nombre que n'hi ha d'amagats, allà on sigui, a Barcelona?

Cal cercar i trobar un per un els fusells que no són al front. Els fusells que ningú no sap on són, però que, en un moment donat, surten al carrer.

El desarmament a la reraguarda ha de fer-se amb tota severitat i amb tota eficàcia.

ESPIES!

Al consolat del Perú s'han detingut els enemics més perillosos de la nostra lluita

València 15.—El ministre de la Governació ha facilitat als periodistes la nota següent: «El servei realitzat per el director general de Seguretat, que se tracta a Madrid con este objeto, en relación con los refugiados en un Consulado es de tal importancia, que el ministro de la Gobernación, al mismo tiempo que hace pública su felicitación al director general de Seguridad y a cuantos a sus órdenes han actuado en este servicio, propondrá recompensas para todos ellos, porque estima que no ha existido en lo que llevamos de guerra otro servicio de mayor importancia y que en su alcance que el que se ha efectuado. Es tal su importancia, que las detenciones practicadas y las que se están practicando suponen haber quitado al ejército que tan heroicamente lucha en Madrid los enemigos más peligrosos, mucho más que los que están en las trincheras, enemigos que hacían sufrir muchos de los esfuerzos de los heroicos defensores de Madrid».

Per el moment el ministre se atiene a la referència que de estos servicios ha dado ya el director general de Seguridad; pero en techu no lejana se podrá hacer saber a la opinion pública la magnitud de lo que se ha realizado y lo que con este trabajo se ha impedido. Viene este servicio a confirmar criterio constantemente mantenido por el ministro de la Gobernación, de que a la hora debe actuar sin estar guiada de ninguna clase de partidismos, sino simplemente de la técnica profesional que es lo exigible y con la lealtad a la causa que es indispensable».

Després del 19 de juliol...

Després del 19 de juliol, molta gent —sobretot els que militaven en les zones socials i polítiques conservadores— cutà a inscriure's als partits d'esquerra i als sindicats. Per què? Senzillament, per una raó molt humana que no escapava a l'atenció de ningú: perquè així podien exhibir, en qualsevol moment, una patent d'antifeixisme que ni per la seva història, ni pels seus mèrits no haurien pogut presentar mai; patent que els posava en una situació favorable davant de possibles contingències.

No tots els partits sostingueren el criteri d'admetre nous afiliats. Esquerra Republicana de Catalunya, en previsió d'aquelles infiltracions perilloses, dictà, al seu temps, uns disposicions que dificultaven l'ingrés als seus rengles. Però aquesta és una excepció que confirma la regla. Les sindicals, sobretot, obrien les portes a tothom, sense exigir-l'hi —no cal dir— als ideals autènticament revolucionaris. I per si això no fos prou, han permès que els nous vinguts arribessin a ocupar càrrecs de direcció en alguns Sindicats. Proves? En tenim moltes. Les suficients per a demostrar-ne no palem sense fonament.

Hi ha hagut, des d'un principi, un immoderat afany proselitista a determinats grups polítics i sindicals. Aquest afany havia de contenir-se. Havia de contenir-se singularment després del 19 de juliol. L'experiència era massa dura, el moment era massa difícil, les perspectives eren massa delicades, perquè algú, inconscientment, volgués aprofitar les circumstànc